



1. SPOTKANIA PREZESA SEP W ODDZIAŁACH
2. UCHWAŁA ZARZĄDU GŁÓWNEGO SEP
3. II TOM MONOGRAFII II KONGRESU ELEKTRYKI POLSKIEJ
4. W ODDZIAŁACH SEP
5. KALENDARIUM
6. OSOBOWOŚĆ TECHNIKI

## 1. SPOTKANIA PREZESA SEP W ODDZIAŁACH

Od początku stycznia w Oddziałach SEP odbywają się tradycyjnie spotkania noworoczne. Prezes SEP otrzymuje wiele zaproszeń i stara się uczestniczyć w nich w miarę możliwości, jednak na wszystkie nie wystarcza czasu. Jeszcze w grudniu ub.r. odwiedził Oddział Bydgoski oraz Zagłębia Węglowego. W najbliższym czasie tj. 10 stycznia będzie uczestniczył w spotkaniu noworocznym w Oddziale Warszawskim, 11 stycznia odwiedzi Oddział Gliwicki, 13 stycznia - Oddział Poznański, 16 stycznia Częstochowski, natomiast 20 stycznia br. weźmie udział w obchodach jubileuszu 40-lecia Oddziału Gorzowskiego SEP.

oprac. Małgorzata Gregorczyk - Dział Prezydialny SEP

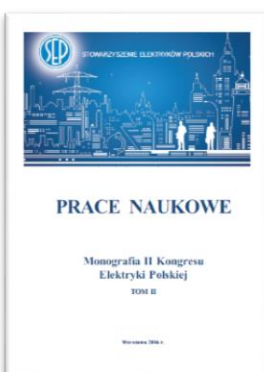
## 2. UCHWAŁA ZARZĄDU GŁÓWNEGO SEP

W 2017 r. przypada jubileusz 130-lecia urodzin prof. Włodzimierza Krukowskiego (1887-1982), który był pracownikiem naukowo-dydaktycznym Politechniki Warszawskiej. Włodzimierz Krukowski zaistniał jako wybitny polski metrolog oraz specjalista techniki liczbowej, wzorów i pomiarów, dlatego też Zarząd Główny SEP Uchwałą nr 133 – 2014/2018 z 29 września 2016 r. postanowił uczcić Jego pamięć i ustanawia rok 2017 Rokiem prof. Włodzimierza Krukowskiego.

oprac. Mariusz Poneta – Dział Organizacyjny SEP

*Życiorys prof. Włodzimierza Krukowskiego został opublikowany w numerze 1/2017 miesięcznika Wiadomości Elektrotechniczne. Zapraszamy do lektury.*

## 3. II TOM MONOGRAFII II KONGRESU ELEKTRYKI POLSKIEJ



Centralny Ośrodek Szkolenia i Wydawnictw jest wydawcą II tomu Monografii II KEP „Prace naukowe”. Obszerna publikacja liczy aż 784 strony i jest największą objętościowo książką, jaka została wydana w dotychczasowej historii Ośrodka. Publikacja zawiera większość wystąpień na sesjach naukowych II KEP, ujętych przez Autorów w rozdziałach tematycznych. Prace naukowe zostały zgrupowane w ośmiu rozdziałach: *Elektroenergetyka i bezpieczeństwo*

*elektryczne,*

*Trakcja elektryczna, Energetyka*

*rozproszona i odnawialne źródła energii,*

*Mechatronika, Elektryka w systemach inteligentnego*

*transportu, Informatyzacja i cyfryzacja, Historia elektryki*

*polskiej, Energetyka jądrowa.* Dzieło jest bardzo starannie opracowane zarówno przez Autorów jak i redaktorów naukowych poszczególnych działów. Książka jak i jej wersja elektroniczna (na płycie CD) zostały wydane w limitowanym nakładzie. Z uwagi na wartość merytoryczną i objętość tego wydawnictwa cena wersji książkowej wynosi 250 zł, a na płycie CD 25 zł. Sprawę sprzedaży koordynuje dyrektor Działu Naukowego Biura SEP Aleksandra Kopycińska – tel. 605 640 120, e-mail: [a.kopycinska@sep.com.pl](mailto:a.kopycinska@sep.com.pl).

Wyrażamy przekonanie, że II tom Monografii jest cennym źródłem wiedzy i wartościowym wynikiem prac II Kongresu Elektryki Polskiej. Serdecznie zachęcamy do zakupu!

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW

## 4. W ODDZIAŁACH SEP

### W ODDZIALE TARNOBRESKIM

Tarnobrzeski Oddział SEP istnieje już 40 lat.

26 października 1976 r. został powołany 10-osobowy Komitet Organizacyjny Oddziału, któremu przewodniczył kol. Sergiusz Hołubowski.

16 grudnia 1976 r. na posiedzeniu ZG SEP został powołany wraz z trzema innymi oddziałami Oddział Tarnobrzeski, którego terenem działania było ówczesne województwo tarnobrzeskie.

14 stycznia 1977 r. odbyła się I Konferencja Wyborcza Oddziału. Podczas Konferencji zostały wybrane władze Oddziału i od tej daty rozpoczęła się jej formalna działalność, która trwa do dziś.



Fot. 1. Zespół zamkowo-parkowy w Baranowie Sandomierskim.

26 stycznia 2017 r. w zespole zamkowo-parkowym w Baranowie Sandomierskim Oddział Tarnobrzeski SEP będzie obchodził swój

40. jubileusz. Uroczystość uświetni obecność prezesa SEP, przewodniczącego Głównej Komisji Rewizyjnej, lokalnych władz administracyjnych, prezesów sąsiednich Oddziałów oraz przedstawicieli firm – członków wspierających Oddział.

Program uroczystości przewiduje w części oficjalnej okolicznościowy referat, wręczenie odznaczeń i medali SEP, wystąpienia zaproszonych gości. W programie przewidziane jest zwiedzanie zamku oraz staropolska biesiada.

oprac. Józefa Okładło –  
- wiceprezes Zarządu Oddziału Tarnobrzskiego SEP  
fot. Barbara Kopeć

## W ODDZIALE WROCŁAWSKIM SEP

### Z PREWENCJĄ NA TY

Tradycyjnie już - 8 grudnia 2016 r. odbył się turniej przewencyjny dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - „Z prewencją na Ty” organizowany przez Komendę Powiatową Policji w Strzelinie.



Fot. 2. Podczas imprezy przemawia Jan Rudy – sekretarz zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP.

Przedsięwzięcie to ma na celu popularyzowanie wiedzy na temat policji, szeroko rozumianego bezpieczeństwa, obejmującego różne obszary życia, w tym unikania zagrożeń wynikających z niewłaściwego użytkowania urządzeń elektrycznych oraz propagowanie zdrowego stylu życia pozbawionego używek.

Turniej od wielu lat cieszy się bardzo dużą popularnością wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich opiekunów, ponieważ oprócz walorów edukacyjnych - sprzyja integracji i przełamywaniu różnego rodzaju barier.

Tym razem turniej odbył się w Stowarzyszeniu św. Celestyna w Mikoszowie. Oddział Wrocławski SEP - jak co roku - brał udział w turnieju, fundując nagrody dla czteroosobowej drużyny.

Oddział reprezentował sekretarz zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP Jan Rudy, który przeprowadził konkurs wiedzy o elektryczności, a następnie wręczył laureatom nagrody.

oprac. Jan Rudy – Oddział Wrocławski SEP

## 5. KALENDARIUM

### 2 stycznia



**1839** – Francuz Louis Daguerre wykonał pierwsze zdjęcie Księżycy. W 1839 r. ogłoszony został wynalazcą fotografii, choć w tym samym roku swoją metodę wykonywania zdjęć zaprezentował inny badacz, William Fox Talbot. Technika stworzona przez Daguerre'a zwana była od jego nazwiska dagerotypią.

**1862** – urodził się Michał Doliwo-Dobrowolski, elektrotechnik pochodzenia polskiego (zm. 1919 r.).

### 3 stycznia



**2016** – zmarł Peter Naur (ur. 25 października 1928 r.) – duński astronom i informatyk, współtwórca notacji Backusa-Naura, powszechnie używanej w informatyce do opisu składni języków programowania i jeden z twórców języka Algol. Jest współtwórcą inżynierii oprogramowania i architektury oprogramowania.

### 4 stycznia



**1643** – urodził się Isaac Newton, angielski fizyk, matematyk, astronom (zm. 1727 r.). Odkrywcą trzech zasad dynamiki. W swoim dziele „Philosophiae naturalis principia mathematica” (1687 r.) przedstawił prawo powszechnego ciążenia oraz prawa ruchu, leżące u podstaw mechaniki klasycznej. Niezależnie od Gottfrieda Leibniza przyczynił się do rozwoju rachunku różniczkowego i całkowego.

**1911** – Maria Skłodowska-Curie zgłosiła swoją kandydaturę do Akademii Francuskiej.



**1961** – zmarł Erwin Rudolf Josef Alexander Schrödinger (ur. 12 sierpnia 1887 r.) – austriacki fizyk teoretyk, jeden z twórców mechaniki kwantowej, laureat Nagrody Nobla z dziedziny fizyki w roku 1933 za prace nad matematycznym sformulowaniem mechaniki falowej. Stworzył podwaliny rachunku zaburzeń, zajmował się też termodynamiką statystyczną i teorią barw.

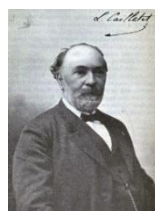
### 5 stycznia



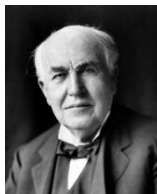
**1769** – James Watt opatentował maszynę parową. Spalając pod napełnionym kotłem drewno bądź węgiel, doprowadzano wodę do wrzenia. Wytworzona w ten sposób para przemieszczała się przez układ rozrządu do cylindra. Tłok wprawiany był w ruch przez naprzemienne wpuszczanie będącej pod wysokim ciśnieniem pary do przedniej i tylnej części cylindra (rozdzielonych tłokiem). Następnie za pośrednictwem korbowodu przenoszono wytworzoną energię na wał korbowy i koło zamachowe.



**1818** – urodził się Ernest Malinowski (zm. 2 marca 1899 r. w Limie) – polski inżynier drogowy i kolejowy, bohater obrony Callao w 1866 r., budowniczy kolei w Peru i Ekwadorze, projektant i budowniczy Centralnej Kolei Transandyjskiej.



**1913** – zmarł Louis Paul Cailletet (ur. 21 września 1832 r.), francuski fizyk, członek Akademii Nauk, badacz m.in. zjawisk termodynamicznych, jako pierwszy skroplił dwutlenek węgla i tlen, zajmował się też właściwościami fizycznymi i chemicznymi żelaza.

**6 stycznia**

**1931** – Thomas Alva Edison opatentował swój ostatni wynalazek. Dorobek założonych i administrowanych przez niego laboratoriów to ponad 1000 patentów, z których wystawionych na jego nazwisko jest w Stanach Zjednoczonych 1093, a poza nimi 1239, w większości podobnych do patentów amerykańskich.



**1939** – niemiecki fizykochemik Otto Hahn podał do publicznej wiadomości odkrycie zjawiska rozszczepienia jądra atomowego. Jest to przemiana jądra polegająca na rozpadzie jądra na dwa (rzadziej na więcej) fragmenty o zbliżonych masach. Zjawisku towarzyszy emisja neutronów, a także kwantów gamma, które unoszą znaczne ilości energii (kilka megaelektronowoltów na rozpad).

**7 stycznia**

**1827** – urodził się Sandford Fleming (zm. 22 lipca 1915 r.) – kanadyjski inżynier i wynalazca. Zasłynął z wprowadzenia czasu uniwersalnego i stref czasowych. Był twórcą pierwszego kanadyjskiego znaczka pocztowego. Zainicjował szeroko zakrojone projekty miernicze i kartograficzne w Kanadzie. Był także głównym inżynierem budowy Kolei Interkolonialnej.



**1882** – zmarł Jan Józef Ignacy Łukasiewicz (ur. 8 lub 23 marca 1822 r.) – farmaceuta i przedsiębiorca, wynalazca lampy naftowej, pionier przemysłu naftowego w Europie, z zainteresowania chemik i fizyk, rewolucjonista i działacz niepodległościowy.



**1935** – zmarł James Alfred Ewing (ur. 27 marca 1855 r.) – szkocki fizyk, profesor inżynierii mechanicznej uniwersytetu w Tokio (1878-1883), a następnie mechaniki stosowanej King's College w Cambridge (1890-1903). Zdobył szczególne uznanie za odkrycie magnetycznych właściwości żelaza, stali i innych materiałów.



**1943** – zmarł Nikola Tesla (ur. 10 lipca 1856 r.) – inżynier i wynalazca serbskiego pochodzenia. Jest autorem blisko 300 patentów, które chroniły jego 125 wynalazków w 26 krajach, głównie rozmaitych urządzeń elektrycznych, z których najślawniejsze to: silnik elektryczny, prądnica prądu przemiennego, autotransformator, dynamo rowerowe, radio, elektrownia wodna, bateria słoneczna, turbina talezowa i transformator Tesli.

**8 stycznia**

i astronomię.



**1851** – francuski fizyk i astronom Léon Foucault przeprowadził w piwnicy swego domu pierwszy eksperyment z wahadłem nazwanym później jego nazwiskiem. Foucault był odkrywcą prądów wirowych (zwanym również prądami Foucaulta). Dokonał jednego z pierwszych pomiarów prędkości światła w powietrzu i w wodzie, zbudował pryzmat polaryzacyjny, fotometr i żyroskop.

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW

(źródło pl.wikipedia.org)

**6. OSOBOWOŚĆ TECHNIKI**

**Michał Doliwo-Dobrowolski** urodził się 2 stycznia 1862 r. w Gątczynie pod Petersburgiem, gdzie jego ojciec Józef (syn Floriana), potomek mazowieckiej szlachty herbu Doliwa, pełnił funkcję dyrektora szkoły zawodowej z internatem dla sierot. W latach 1872–1878 mieszkał z rodzicami w Odessie, gdzie w 1878 r. ukończył szkołę realną. Mając lat 16, podjął studia na cieszącym się uznaniem Wydziale Chemii Politechniki w Rydze. W 1881 r. został relegowany z ryskiej politechniki. Początkowo starał się o przyjęcie na uniwersytet w Odessie, jednak bardzo

szybko zmienił zamiar i wyjechał do Niemiec, gdzie podjął studia w Wyższej Szkole Technicznej w Darmstadtzie w Hesji. W 1884 r. ukończył na tej politechnice – utworzonej jako pierwszy na świecie – Wydział Elektryczny, zorganizowany przez słynnego profesora Erazmusa Kittlera. Po studiach przez trzy lata pracował jako jego asystent. Od 1888 r., biorąc za punkt wyjścia doświadczenia Galileo Ferrarisa, pracował nad zagadnieniami pola wirującego i systemu wielofazowego. Opracował i opatentował pierwszy na świecie indukcyjny silnik trójfazowy (1889 r.). W 1890 r. uzyskał dalsze patenty na konstrukcje indukcyjnych silników trójfazowych. Do największych jego osiągnięć należy rozwiązanie problemów przesyłania energii elektrycznej na znaczne odległości. Doprowadził do wyboru i budowy systemu trójfazowego, który – jak wykazała ponad stuletnia praktyka – jest optymalnym systemem przesyłania energii elektrycznej. Stworzył trójfazowy silnik asynchroniczny ze zwartym wirnikiem. Zaprojektował również nowego typu generatory prądu trójfazowego oraz przyrządy pomiarowe, m.in. fazomierz. Za osiągnięcia w dziedzinie elektrotechniki został uhonorowany Złotym Medalem Światowej Wystawy w Paryżu (1900 r.). 24 października 1911 r. otrzymał dyplom doktora honoris causa Szkoły Technicznej w Darmstadtzie za wybitne zasługi dla rozwoju elektrotechniki. W wyniku długotrwałej choroby serca, na którą cierpiał od dzieciństwa, Michał Doliwo-Dobrowolski zmarł w klinice uniwersyteckiej w Heidelbergu 15 listopada 1919 r.

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW

(źródło Miesięcznik elektro.info 10/2012)

**Tydzień w SEP [111] 2 - 8 stycznia 2017****Zespół redakcyjny:**

Olga Górczak - redaktor naczelny, Mariusz Poneta - sekretarz, Bolesław Pałac, Adam Gawłowski  
Krzysztof Lewandowski - redaktor techniczny  
Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

**KONTAKT Z REDAKCJĄ:**

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,  
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914  
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl